

Jackson Pollock (28 stycznia 1912 w Cody, Wyoming - 11 sierpnia 1956 w Springs-East Hampton, NY)

*Pewien artysta z miasteczka Cody
dowiódł, sztuka to nie lanie wody,
lać farbę na płótna,
to malarstwo jutra,
jutra nie doczekał, zmarł zbyt młody.*

(ebs)

Jackson Pollock - przedstawiciel ekspresjonizmu abstrakcyjnego, uchodzi za najbardziej znanego malarza amerykańskiego.

<https://www.youtube.com/watch?v=qY9leqZUMIk>

Urodził się 28 stycznia 1912 w Cody w stanie Wyoming jako Paul Jackson Pollock. Jego ojciec, który przyjął nazwisko sąsiadów, jego rodziców adopcyjnych po wczesnej śmierci rodziców (wcześniej nazywał się McCoy), pierwotnie był farmerem, ale zmienił pracę na rządowego geodetę. W dzieciństwie Pollock wiele podróżował wraz z ojcem i poznawał kulturę rdzennych mieszkańców Ameryki. W Kalifornii trafił do Manual Arts High School, skąd został jednak wyrzucony, podobnie jak ze szkoły poprzedniej.

W 1930 wraz z bratem Charlesem przeprowadził się do Nowego Jorku, gdzie studiował pod kierunkiem Thomasa Harta Bentona (znanego amerykańskiego malarza). W okresie 1938-1942 pracował dla Federal Art Project. W latach 50. wspierało go CIA w ramach Kongresu Wolności Kulturalnej - twórcy apelowali o uwolnienie sztuki z ideologii.

W 1944 Pollock ożenił się z malarką Lee Krasner, również przedstawicielką ruchu ekspresjonizmu abstrakcyjnego, z którą zamieszkała na Long Island. Słynna kolekcjonerka sztuki Peggy Guggenheim wynajęła im drewniany domek wraz ze stodołą, który Pollock przekształcił w swoją pracownię.

<https://www.youtube.com/watch?v=uy1SXVAIrDI>

Zginął 11 sierpnia 1956 w wypadku samochodowym niecałą milę od domu. Najprawdopodobniej był w ciągu alkoholowym. Miał 44 lata.

<https://www.youtube.com/watch?v=lfwUxQrDGqw>

Alkoholizm był problemem, a jakim zmagął się całe dorosłe życie. Podejmował próby leczenia poddając się jungowskiej terapii u doktora Josepha Hendersona, a później u doktor Violet Staub de Laszlo. Jedną z form terapii była hipnoza a w malarstwie wyrażanie emocji (stąd niektóre obrazy można interpretować według klucza jungowskiego). Akt twórczy miał być spontaniczny, mechaniczny, nieświadomy.

<https://www.youtube.com/watch?v=kkbqPt4x3NI>

Jackson Pollock odszedł od sztuki figuratywnej i rozwinął swój własny styl tworzenia z charakterystycznym kapaniem farbą na płótno i rozpryskiwaniem jej (tzw. *action painting* - malarstwo gestu). Była to najbardziej radykalna metoda malarska. Podsumowanie ewolucji ekspresjonizmu; zaczynając od El Greco i Fransa Halsa,

kończąc na dokonaniach współczesnych ekspresjonistów i abstrakcjonizmie. Należy tutaj także wspomnieć o malowidłach z groty Altamira (Hiszpania) oraz monumentalnych, odkrytych w 1940 roku we Francji, malowidłach z groty Lascaux, które powstawały w podobny sposób. Malowidła zostały wykonane farbami ziemnymi i zostały nałożone palcami, za pomocą mchu lub nastryknięte za pomocą wydrążonych kości.

Pollock, Krasner, Rothko, de Kooning i inni abstrakcyjni ekspresjoniści należeli do grupy "New York School", do której należeli także poeci i muzycy. Muzycy John Cage i David Tudor byli pionierami współczesnej elektronicznej muzyki. Jednak najbardziej charakterystyczni byli artyści-malarze, a wśród nich najbardziej konsekwentny Jackson Pollock. Nazywano go *Jack the Dripper*.

Hatten sich schon die Expressionisten über den Naturalismus hinweggesetzt, so sprengten die abstrakten Expressionisten nun sämtliche Grenzen der gegenständlichen Kunst: „Action Painting“. Keiner tat es so konsequent wie Jackson Pollock. Seine Tröpfeltechnik brachte ihm den Spitznamen „Jack the Dripper“ ein. Seine Art zu malen, in dem er wie ein „Tanzender Derwisch“ um seine auf dem Boden liegenden Leinwände herum sprang, war ebenso einzigartig wie seine Bilder. Pollock war buchstäblich in seinen Bildern.

Swoje dzieła "edytował", wybierał fragmenty, które odpowiadały jego wizji artystycznej, a inne niszczył i zaczynał od początku. Co ciekawe; stosując najbardziej spontaniczne techniki malarskie, twierdził jednocześnie, że: nigdy nie traci kontroli nad tym, co robi. Twierdzenie takie uwidacznia zaangażowanie artysty w tworzywo malarskie. Pollock zmarł, kiedy swoją radykalną metodą doprowadził malarstwo do granicy intencjonalnej kreacji.

W listopadzie 2006 r. poprzez dom aukcyjny Sotheby's sprzedano obraz Pollocka No. 5, 1948, osiągnął on cenę 140 mln dolarów i przez pięć lat był najdroższym sprzedanym dziełem sztuki.

W roku 2000 powstał film biograficzny "Pollock" na podstawie książki "Jackson Pollock: An American Saga" Stevena Naifeha i Gregory'ego White'a. Główne role zagrali Ed Harris, który film ten także wyreżyserował, oraz Marcia Gay Harden nagrodzona Oscarem za tę drugoplanową rolę, żony Pollocka. Ed Harris zadowolili się nominacją do Oscara.